

Het bijbelse kernwoord omhelzen

I. HET OUDE TESTAMENT

Onderstaande gegevens zijn verzameld uit Gesenius' Hebr. und Aram. Handwörterbuch; 16^e Aufl. 1915 en Abr. Trommius, Nederlandse Concordantie (6^e herz.dr.). Zie onder I.A.a.

חָבַק nh., j.-a., mand. umschlingen, umarmen, neusyrr. **ܚܒܩܐ**, syr. **ܚܒܩܐ** dass. (vgl. Fr., BzA 3 73); ar. **حَبَّقَ** sammeln (seiten); ass. viell. *epēku* fest s., *Pi.* verschießen (doch s. z. **חָבַק**).
Kal pt. **חָבַק**, *f.* **חָבַקְתָּ**; *inf.* **חָבֹק** — 1. umarmen Koh 3 5, m. d. *acc.* 2K 4 16. — 2. m. d. *acc.* (d. Hände) ineinanderlegen Koh 4 5.†
Pi. *pf.* **חָבַקְתָּ**; *impf.* **חָבֹקְתָּ**, **חָבֹקְתָּ**, **חָבֹקְתָּ**, **חָבֹקְתָּ**, **חָבֹקְתָּ**, **חָבֹקְתָּ**; *m. suff.* **חָבֹקְתָּ**, **חָבֹקְתָּ**; *pt.* **חָבַקְתָּ** — umarmen, umhalsen, dann überh.: liebkosend umfassen, m. d. *acc.* Gn 33 4. Pr 4 s. 5 20. Ct 2 s. 8 s. Koh 3 5 (or. *Kal*, Kahle 82). (Sir 30 20); m. ל Gn 29 13. 48 10. **חָבַקְתָּ** **אֶשְׂפָתָיו** sie umarmen den Fels, den Aschenhaufen, d. i. liegen darauf Hi 24 s. Thr 4 5.†
Deriv.: **חָבַק**.

I.A.a. Betekenis van de tekstgegevens

1. Omarmen
 - 2 Kon. 4:16; Pred. 3:5
2. a. De handen in elkaar leggen/ samenvouwen (+ acc.)
 - Pred. 4:5
- b. Omarmen/ omhelzen/ liefkosend omvangen (in pi.) (+ acc.)
 - Gen. 29:13; 33:4; 48:10; Job 24:8; Spr. 4:8; 5:20; Pred.3:5; Hoogl. 2:6; 8:3; Jes. 38:17

(*); Klaagl. 4:5

I.A.b Samenvatting + toepassing

1. Het Hebreeuwse werkwoord komt in het OT in de betekenis van 1 (omarmen) en 2.b (omhelzen/ om de hals vallen/ liefkosend omvangen) voor in: Gen. 29:13; 33:4; 48:10; 2 Kon. 4:16; Job 24:8; Hoogl. 2:6; 8:3; Klaagl. 4:5. Vgl. Hand.20:10. In Spr. 4:8; 5:20; Pred. 3:5 krijgt het woord meer het accent van liefkosend omvangen. * ¹

* In Pred. 4:5 (de zot vouwt zijn handen samen, en eet zijn eigen vlees) wordt hetzelfde Hebreeuwse werkwoord gebruikt. Maar hier heeft het de specifieke betekenis van: de handen samenvouwen. Vgl Spr. 6:10; 24:33: een weinig slapens, een weinig sluimerens, een weinig handvouwens, al nederliggen-de....(zo overvalt u uw armoede). Een luiaard die zijn gemak dient en zichzelf als het ware om de hals valt, is een kannibaal voor zichzelf (zo M.Henri).

2. Er is nog een ander aanverwant Hebreeuws werkwoord (**חָשַׁק**) = dat de betekenis heeft van: aan iemand hangen uit liefde/ liefde opvatten voor; zich aan een wens overgeven/ lust hebben. Dit werkwoord wordt gebruikt in: Gen.34:8; Deut. 7:7; 10:15; 21:11; 1 Kon.9:19/ 2 Kron. 8:6; Ps.91:14. * Wij beperken ons in het onderstaande tot het onder 1 genoemde.

* In Jes.38:17 wordt dit werkwoord **חָשַׁק** ook gebruikt: = liefelijk omhelzen. Dit tekstgegeven behandelen we hier ook.

3. Wij gaan nu de verschillende nuancerings na in de teksten, genoemd onder I.A.a en op volgorde van I.A.b, sub 1.

¹ Ten onrechte wordt s.v. embrace in ISBE (E-sword) gezegd, dat behalve Spr. 5:20 ook Spr. 4:8 en Pred. 3:5 betrekking hebben op seksueel.verkeer.

- Omhelzen (+ kussen): Laban/ Jakob; Ezau/Jakob; Jakob/ de zonen van Jozef; Elia over de zoon van de Sunamitische. Dit omhelzen is een uiting van (al of niet oprechte) liefdevolle verbondenheid Zie ook het kernwoord kussen in onze website.
- Zich vastklampen aan een rots om daarin te schuilen; zo in Job 24:8. In dit hoofdstuk betuigt Job, dat misdadigers die armoedige stakkerds vertreden, bepaald niet altijd gestraft worden. In vs. 8 zegt Job van deze armzalige lieden, dat zij nat worden door een stortvloed in de bergen en omdat zij geen toevluchtsoord hebben, zich vastklampen aan een rots. Een bewijs van uiterste ellende. Ja, zo vergaat het de arme die lijdt door mishandeling. Hij heeft niets beters om te omhelzen dan een rots, zonder daarin zijn toevlucht te kunnen vinden. Het onrecht woekert voort in onze wereld.
- In het boek Hooglied is de bruid voortdurend aan het woord en dingt naar liefdeblijken van haar bruidegom. In Hoogl. 2:6 en 8:3 vraagt zij, of Hij zijn linkerarm onder haar hoofd wil leggen en met zijn rechterarm haar wil omhelzen; zo verlangt zij, dat Hij haar naar zich toehaalt en zijn liefde tot haar wil laten blijken. Gods kind dat zich een bruid van Christus mag weten, neemt deze taal van de bruid uit Hooglied graag over om zijn verlangen naar Christus en de gemeenschap met Hem, de Bruidegom uit te drukken. Innige gemeenschap met de Heiland door het geloof (unio mystica) kenmerkt het geloofsleven.
- Daar staat tegenover, dat de toestand van het volk van God, de kostbare kinderen van Sion door hun ongerechtigheid als aarden kruiken zijn geworden, broos en in stukken geslagen. Men omarmt het vuil (de drek). Kan het ellendiger? Ja, ze zijn nog ellendiger dan de dakloze arme van Job 24:8. Want God kwijt zijn, is een groot verdriet. Maar God missen maakt van een kind van God één hoop ellende. (Klaagl. 4:5 over Israël in ballingschap).
- Hoe nodig om de dringende raad van het Spreukenboek ter harte te nemen, om wijsheid hoog te houden en te omhelzen; zij zal u vereren. Wijsheid, dat is leven in de vreze des Heeren en in alles vragen naar Gods weg met ons. Omhels die wijsheid als de schat van uw leven. Spr. 4:8. Dat is duizendmaal beter dan rond te dolen bij een vreemde vrouw en de boezem van die onbekende te omarmen (Spr. 5:20). Hoe velen in onze tijd slaan deze wijze raad in de wind. Hoe veel relaties in het huwelijk gaan stuk, omdat erotiek de hoofdrol speelt voor en in het huwelijk en alternatieve liefdesaffaires als de gewoonste zaak ter wereld wordt beschouwd.
- In Pred. 3:5 tenslotte vinden we een treffend woord. Er is een tijd om te omhelzen en een tijd om zich ver te houden van omhelzen. M. Henri verklaart dit woord aldus: Er is een tijd om een vriend te omhelzen, als we hem betrouwbaar vinden, maar een tijd om zich te onthouden van omhelzing, als we hem onbillijk of onbetrouwbaar vinden en we reden hebben om hem te verdenken; het is dan een zaak van wijs beleid om terughoudend te zijn en afstand te bewaren. In het algemeen wordt dit ook toegepast op echtelijke omhelzingen en verklaard in 1 Kor.7:3-5; Joël 2:16. Een periode van onthouding en sparend met elkaar omgaan in het huwelijksleven kan zijn nut hebben. Maar liefde vraagt op zijn tijd ook om omhelzing.
- In Jes. 38:17 wordt het gelijkwaardige Hebreeuwse werkwoord chasjak gebruikt. Het betekent: liefelijk omhelzen. Zie boven. Koning Hizkia is ernstig ziek geweest. Hij heeft van de profeet Jesaja vernomen, dat hij zich moet voorbereiden op het naderend einde. Maar gelukkig, God geneest hem. Hij krijgt vijftien jaar toegevoegd aan zijn leven. Hij mag nog weer verder in het leven en zijn taak als godvrezende koning onder Israël weer opnemen, tot verheerlijking van God.

In Jes.38 lezen we zijn danklied. Daarin spreekt hij uit, dat hij zich door de Heere liefelijk omhelsd weet. Genezing van een ziekte mag door een kind van God ervaren worden als een kus van Gods mond. Vooral als dit zo bijzondere meeleven van de Allerhoogste met ons levenslot ons een verzekering mag zijn van Zijn schuldvergevende genade en liefde. ‘Gij hebt al mijn zonden achter Uw rug geworpen’. Zo’n dankbaarheid voor herstel na ziekte is bepaald meer dan een gevoel van blijdschap. Zie het boven genoemde uit het boek Hooglied. Hizkia gebruikt in zijn danklied daarom een typisch Hebreeuws woord voor omhelzen. Zie de afbeelding.²

II. HET NIEUWE TESTAMENT

II.A. Het Griekse woord dat in het NT wordt gebruikt voor omhelzen is:

ἀσπάζομαι

II. A.a *Tekstgegevens/ korte omschrijvingen (volgens Trommius)*

- Zij...hebben de beloften van verre gezien en geloofd, en omhelsd (Hebr. 11:13)

II.A.b *Samenvatting + toepassing*

1. De enige tekst in het NT waarin wordt gesproken over omhelzen (Gr.aspadzomai) is Hebr.11:13. Het werkwoord heeft hier de betekenis van: verwelkomen, omhelzen. We lezen in Bible Works/ Robertson’s Word Pictures bij Hebr.11:13: ‘De in vss.9-12 genoemden (Abraham, Sara, Izaak, Jakob) hebben de beloften niet ontvangen. En toch noemt de schrijver Abraham (6:15) als een die de belofte heeft verkregen. Hij kreeg de belofte van de Messias, maar leefde niet in de tijd dat de Messias kwam, zoals wij. In die zin hebben wij betere ‘beloften’. Aspadzomai in Hebr.11:13 betekent: begroeten (Matth.5:47). Abraham verheugde zich om de dag van Christus te zien op vage afstand. (Joh. 8:56).

Conclusie: hoe veel meer reden hebben wij, nu de dag van Christus reeds twintig eeuwen geleden is gekomen, om de beloften te geloven en te omhelzen. Door te geloven zijn wij verzegeld met de belofte van de heilige Geest (Ef.1:13). En het is door dat geloof en door die Geest dat wij een vaste en blijvende relatie met de Heiland verkrijgen. ‘Hij kuste mij met de kussen van Zijn mond; want Uw uitnemende liefde is beter dan wijn’ (Hoogl.1:2).³

² De zieke Koning Hizkia (uit het Psalterium van Parijs); Nationale Bibliotheek van Frankrijk; Parijs. 10^e eeuw Constantinopel.

³ In deze voordracht is gebruik gemaakt van 1. Gesenius’ *Hebr. und Aram. Handwörterbuch*; 16^e Aufl. 1915, s.v.chabak 2. Trommius’ *concordantie* ,s.v. omhelzen, 3. Robertson’s Word Pictures in Bible Works en Easten Bible Dictionary in Bible Works; 4. Woordenboek (ISBE = Internat. Standard Bible Encyclopedie, s.v. embrace) in E-sword;

